

NEDERLANDS INSTITUUT
FYSIEKE VEILIGHEID NIVV

Brandweeracademie

Bouwbesluit 2012

Brandveiligheid en samenhang met bedrijfshulpverlening

Themabijeenkomst congres NIBHV, 30 november 2011

Louis Witloks

Inhoud

Bouwbesluit 2012

- Context / historisch perspectief
- Brandveiligheid (enkele hoofdlijnen)
- Samenhang met bedrijfshulpverlening

Bouwbesluit 2012

Deregulering past in groter geheel van de operatie ‘modernisering overheid”

- Regeringsverklaring in 2003 : ‘de bureaucratie ontnemt de ondernemer en de professional het eigen initiatief’
- Kernbegrippen zijn ‘verantwoordelijkheidbesef ‘en ‘burgerschap’ in samenhang, met een
- Andere en slimmere manier van werken bij de overheid, die minder dwingt tot voortdurende bijstelling, overheidsinterventie en conflictbeslechting door de rechter

Bouwbesluit 2012

Deregulering

- Vergroten samenhang
- Vermindering regeldruk
- Verbetering toegankelijkheid

In beginsel beleidsneutraal / desondanks verschillen, wo

- Uniformering van systematiek en begrippen
- Vereenvoudiging van voorschriften
- Afstemming met andere regelgeving, waaronder Europese

Historisch perspectief Bouwbesluit en samenhang met Actieprogramma brandveiligheid

- Situatie voor introductie Bouwbesluit
- Situatie na introductie Bouwbesluit 1992
- Situatie na introductie Bouwbesluit 2003
- Introductie Bouwbesluit 2012

Samenhang met branden, wo

- Cafébrand Volendam 2001
- Brandcellencomplex Schiphol-Oost (2005) -> Actieprogramma Brandveiligheid van rijksoverheid (eindrapportage 2007-2008)

Bouwbesluit en samenhang met Actieprogramma brandveiligheid

Actieprogramma Brandveiligheid, schetst onder meer het dilemma dat:

- De huidige regelgeving (bouw en arbo) technisch en inhoudelijk op zich voldoende is om de brandveiligheid te borgen maar dat keer op keer blijkt dat de toepassing van de regelgeving niet leidt tot voldoende borging van de brandveiligheid

Bouwbesluit en samenhang met Actieprogramma brandveiligheid

- Het 'huidige systeem van de brandpreventie aan de grenzen van mogelijkheden is gekomen' en dat verbetering moet worden gezocht in:
  - verhogen van veiligheidsbewustzijn
  - toepassen van integrale benadering op basis van risico's, en
  - eenduidige verantwoordelijkheidsverdeling
- Wisselwerking Bouwbesluit 2012 en Actieprogramma Brandveiligheid

Bouwbesluit 2012

Technisch inhoudelijke wijzigingen (meest belangrijke op hoofdlijnen):

- Begrippenkader & normen
- Personenbenadering
- Vluchten
- Subbrandcompartimentering
- Brandcompartimentering
- Doormelding brandmeldinstallatie

Begrippenkader en normen

Wijzigingen in begrippenkader w.o:

- Terminologie indeling / (wo gebruiksgebied, functiegebied en bedgebied)
- Terminologie vluchten / (later op terug komen)

Wijzigingen in normalisatie w.o:

- Ten gevolge van terminologie
- Europese normalisatie

Personenbenadering

- In een bouwwerk of gedeelte daarvan zijn niet meer personen aanwezig dan het aantal personen waarvoor het bouwwerk of gedeelte daarvan overeenkomstig dit besluit is toegestaan.
- Bezettingsgraadklassen zijn vervallen -> thans eenvoudiger
- Directe koppeling tussen oppervlakte en personen -> betere aansluiting met gebruik

Beperking uitbreiding van rook en verdere beperking van uitbreiding van brand (terminologie)

Rookcompartimentering en subbrandcompartimentering

- Rookcompartiment = subbrandcompartiment
- Subbrandcompartiment = beschermd subbrandcompartiment

Beperking uitbreiding van brand Brandcompartimentering

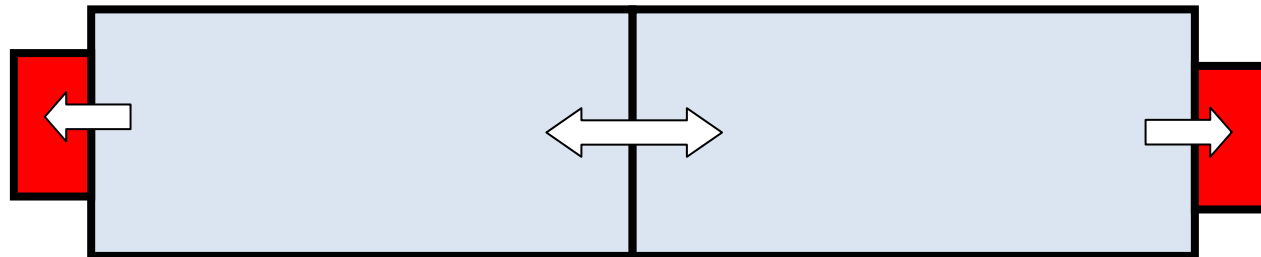
- Verruiming maatvoering van 1000 m² naar 2500 m² voor gebruiksfunctie industrie

Vluchten

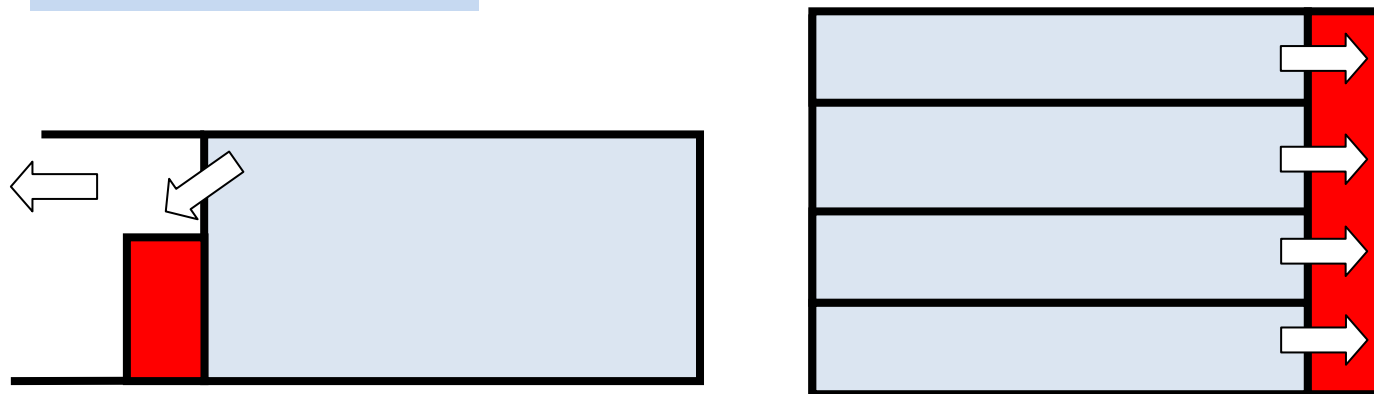
Doel: bereiken van een veilige plaats

- Algemeen:
  - naar aansluitend terrein en vandaar naar openbare weg
- Specifiek:
  - celfunctie : naar een ander brandcompartiment
  - gezondheidszorgfunctie met bedgebied: naar een ander brandcompartiment op dezelfde bouwlaag en vandaar naar de openbare weg

Vluchten: voor 1992 /Bouwbesluit 1992 /2003

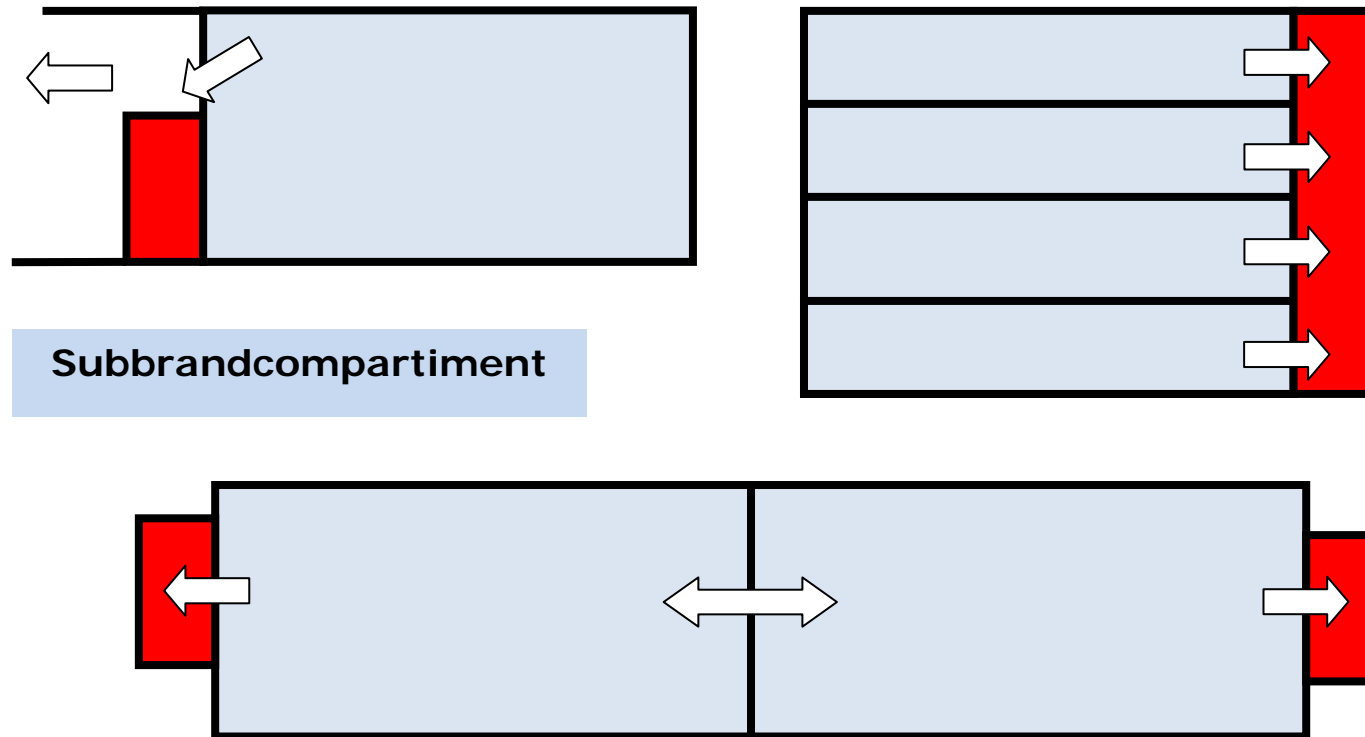
Rookcompartiment

Uitgangspunten

- Hoofregel : dubbelzijdige ontvluchting uit rookcompartiment
- Uitzondering: enkelzijdige ontvluchting uit rookcompartiment (randvoorwaarden)

Vluchten Bouwbesluit 2012

Uitgangspunten (omgekeerd en andere terminologie)

- Hoofdregel : enkelzijdige ontvluchting uit subbrandcompartiment (randvoorwaarden)
- Uitzondering: dubbelzijdige ontvluchting uit subbrandcompartiment

Vluchten

1992 (3)	2003 (4)	2012 (5)
Vluchtroute	Vluchtroute	Vluchtroute
Vluchtmogelijkheid	Rookvrije vluchtroute	Beschermde vluchtroute
		Beschermde route (b)
Vluchtweg	Brand- en rookvrije vluchtroute	Extra beschermde vluchtroute
	Veiligheidstrappenhuis	Veiligheidsvluchtroute

Tijdig vaststellen van brand bestaand en nieuw

Brandmeldinstallatie:

- Minder doormeldingen vereist: alleen nog voor situaties waar brandweer ondersteunt bij evacuatie (!)
- Doormeldingen moeten rechtstreeks plaatsvinden naar de RAC: dus zonder tussenkomst PAC
- Doormeldingen mogen alleen worden vertraagd als het bevoegd gezag heeft ingestemd met de vertraging

Bouwbesluit 2012

Technisch procedurele wijzigingen (op hoofdlijnen):

- Nieuwbouw
- Verbouw (van rechtens verkregen niveau)
- Bestaande bouw
- Tijdelijke bouw
- Functie wijziging (bestaande bouw)
- Gebruik

Niveau van de voorschriften

- Nieuwbouw (voor brandveiligheid)
  - wenselijk niveau (vanuit de overheid bezien)
  - kostentechnisch aanvaardbaar
- Bestaande bouw (voor brandveiligheid)
  - acceptabel niveau
  - indien toch onveilig: bevoegd gezag heeft mogelijkheden om hoger niveau af te dwingen (artikel 13 Woningwet)
  - verworven rechten
  - kostentechnisch verantwoord

Rechtens verkregen niveau

“Het niveau dat een gevolg is van de toepassing op enig moment van de relevante op dat moment van toepassing zijnde technische voorschriften en dat niet lager ligt dan het niveau van de desbetreffende voorschriften voor een bestaand bouwwerk en niet hoger dan het niveau van de desbetreffende voorschriften voor een te bouwen bouwwerk.”

Samengevat: kwaliteitsniveau van een rechtmatig gebouwd bouwwerk:

- feitelijk aanwezig voor de verbouwing
- naar onderen begrensd door het niveau voor bestaande bouw
- naar boven begrensd door het niveau voor nieuwbouw

(verantwoordelijkheid om rechtens verkregen niveau correct toe te passen ligt bij de aanvrager / aanvrager heeft geen aantoonplicht vooraf / gemeente geeft het eindoordeel)

Bouwbesluit 2012

CONCLUSIES:

- Toepassing eenvoudiger (met name nieuwbouw)
- Integratie bouwen en brandveilig gebruiken
- Materieel niet veel anders
- Zet niet aan tot nadenken over materie
- Zorg over verbouw
- Zorg over functiewijziging
- Zorg over sector kamerverhuur
- Geen raakvlak met nieuwe visie (Actieprogramma Brandveiligheid)
- Implementatie vraagt gewenning
- ...

Bouwregelgeving en Bedrijfshulpverlening

Bouwregelgeving

- Strak kader / prestatie-voorschriften / grenswaarden
- Meerdere niveau's van brandveiligheid
- Gelijkwaardigheidsbeginsel

Arbo (BHV)

- Wijd kader / doelvoorschriften
- Enkel niveau
- Arbocatalogi / maatwerk

Samenhang vereist integrale aanpak

(op grond van kennis en denken in veiligheidsdoelen m.b.v. risicobenadering)

Bouwregelgeving en Bedrijfshulpverlening

Een verkenning

Vraag: is niveau (nieuwbouw) Bouwbesluit voldoende in relatie met de taakstelling BHV voor ontruimen en blussen?

- Gebruikte documenten:
  - Bouwbesluit 2012
  - Handreiking Bedrijfshulpverlening van de Stichting van de Arbeid (2008) (werkgevers en werknemers)

Handreiking BHV (Stichting van de Arbeid)

Kern handreiking

- Doel: ondersteuning bij het vaststellen van maatregelen en afspraken op brancheniveau
- BHV is maatwerk
- Van RI&E naar BHV langs de lijn:
  - inventariseer restrisico's en
    - . aanwezige aantal personen, w.o niet zelfredzamen
    - . aard, grootte en complexiteit gebouw
    - . beschikbaarheid en opkomsttijd professionele hulpverlening (!)
  - het opstellen van scenario's
  - invulling van de BHV-organisatie (procedures, mensen, middelen en opleiding)

Handreiking BHV (Stichting van de Arbeid)

Voorbeeld uit handreiking van BHV-invulling in de praktijk (ontruimen en blussen)

Gezondheidszorg:

- 100 patienten (meesten niet zelfredzaam)
- 50 bezoekers overdag
- 50 personeelsleden overdag
- Risico: kleine brandjes
- Dagsituatie: 2 BHV'ers en 14 ontruimers
- Nachtsituatie: Minimaal 2 BHV'ers

Handreiking BHV (Stichting van de Arbeid)

Voorbeeld uit handreiking van BHV-invulling in de praktijk (ontruimen en blussen)

Gezondheidszorg (letterlijke test uit handreiking):

- “Doordat er ‘s avonds maar twee BHV-ers beschikbaar zijn, moeten de preventieve voorzieningen dusdanig zijn, dat deze twee hulpverleners binnen twee minuten op de plaats van de calamiteit competent handelend kunnen optreden”
- Terug naar vraag: is niveau (nieuwbouw) uit Bouwbesluit voldoende in relatie met de taakstelling BHV voor ontruimen en blussen?

Handreiking BHV (Stichting van de Arbeid)

Voorbeeld uit handreiking van BHV-invulling in de praktijk (ontruimen en blussen)

Analyse

- Nachtsituatie: 14 ontruimers minder
- Nachtsituatie: preventieve voorzieningen moeten dusdanig zijn dat 'klus' kan worden geklaard.
- Dusdanig: is compenseren van 14 ontruimers

Vraag:

- Hoe 14 ontruimers te compenseren?
- .....

NEDERLANDS INSTITUUT
FYSIEKE VEILIGHEID NIOBS

Brandweeracademie

Dank voor de aandacht

Louis Witloks

November 2011